

Hjorteviltregisteret – behov å ulike nivå

Odd N. Lykkja
Naturdata as

Midt-norsk viltkonferanse 2010
Radisson Blu Hotell, Værnes

Hjorteviltregisteret

- Hovedformål: Ta vare på og tilgjengeliggjøre data fra jakt på hjortevilt og bever + fallvilt.
- Forvaltningsverktøy for:
  - Offentlige myndigheter
  - Rettighetshavere
- Kommunene ansvarlig for registrering av data.
- Alle kan se på innlagte data

Hvorfor et nasjonalt Hjorteviltregister?

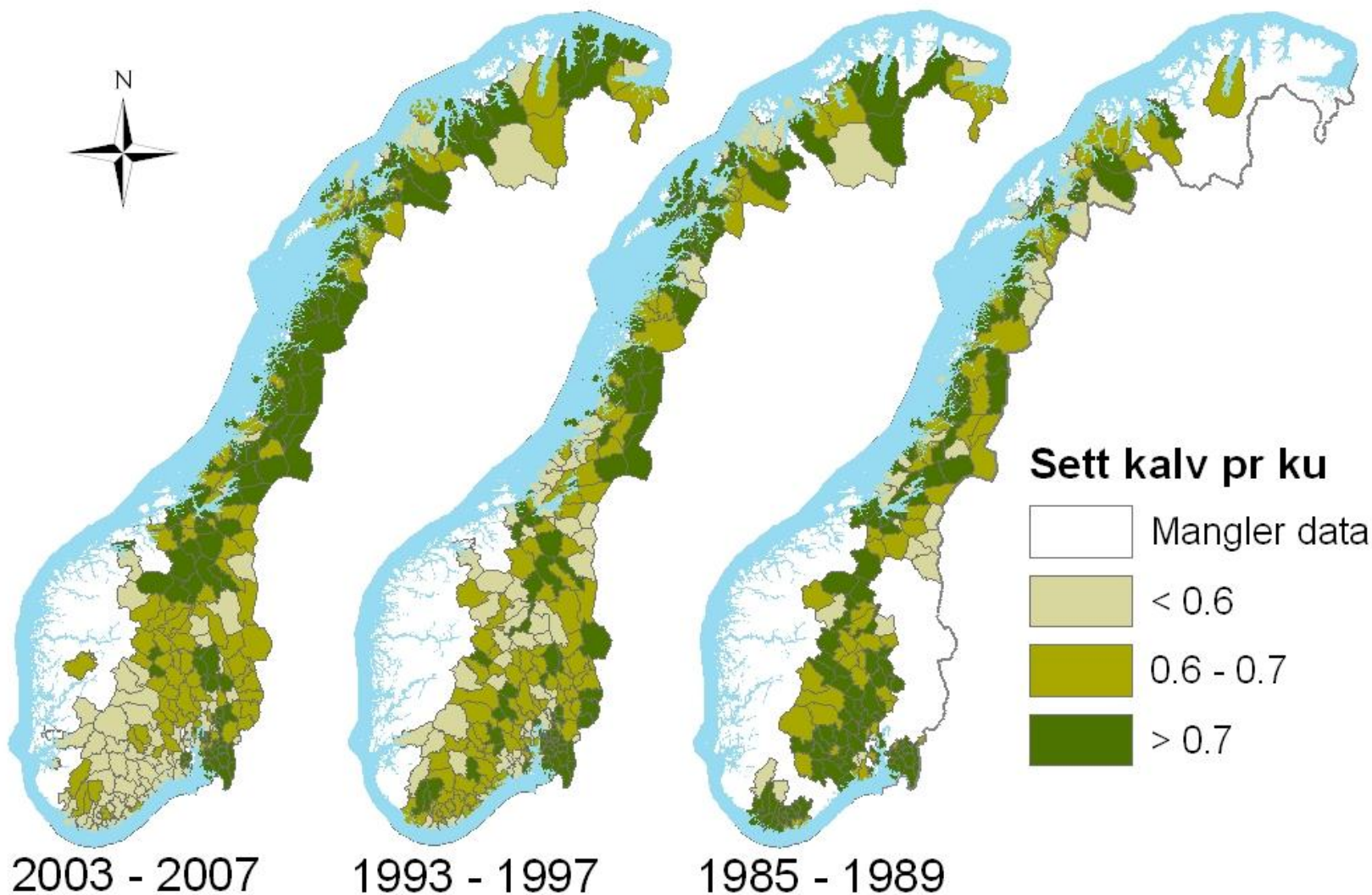
- Målrettet bestandsforvaltning betinger kunnskap om tre forhold:
  - Bestandsutviklinga fram til i dag.
  - Dagens bestandsstatus.
  - Konkrete mål for den framtidige bestandsutviklinga.
- Historiske data er grunnmuren!

Nasjonal bruk av HVR

- Direktoratet for Naturforvaltning.
  - Framskaffe og formidle kunnskap.
  - Overvåkningsprogrammet for hjortevilt.
    - Drives av NINA på oppdrag fra DN.
    - Registrerer sine data i HVR (jaktmateriale).
  - "Elgen i Norge sett med jegerøyne"
    - Solberg mfl. 2006.
  - Gode dataserier → Ny kunnskap til forvaltningen!
- Vegdirektorat, Jernbaneverket.
- Bondelaget, Norges skogeierforbund.
- Media (samfunnsdialog).

Sammenligning av lokale data på stor skala

Regional bruk av HVR

- Fylkeskommunene
  - Kompetansemiljø for kommuner og rettighetshavere.
  - Bruk HVR aktivt!
- Regionale data
  - Følge bestandsutviklinga i forhold til regionale målsettinger.
  - Viktig sammenligningsgrunnlag for kommunene.
  - Utfordring: Komplette datagrunnlag?
  - Frister på regionalt nivå.
  - Når kan data nyttes fra større geografiske områder?

Kommunene - oppgaver

- Forvaltningsorgan
  - Helhetsansvar – se ulike interesser i sammenheng.
    - Vilt og næringsvirksomhet / påkjørsler og beiteskader.
  - Praktiske oppgaver:
    - Tildeler fellingstilatelser
    - Rapportering av statistikk til SSB
    - Kreve inn fellingsavgifter
    - Håndtere fallvilt
- Tjenesteyter
  - Motivere private til ansvar
  - Arbeide for kompetansebygging

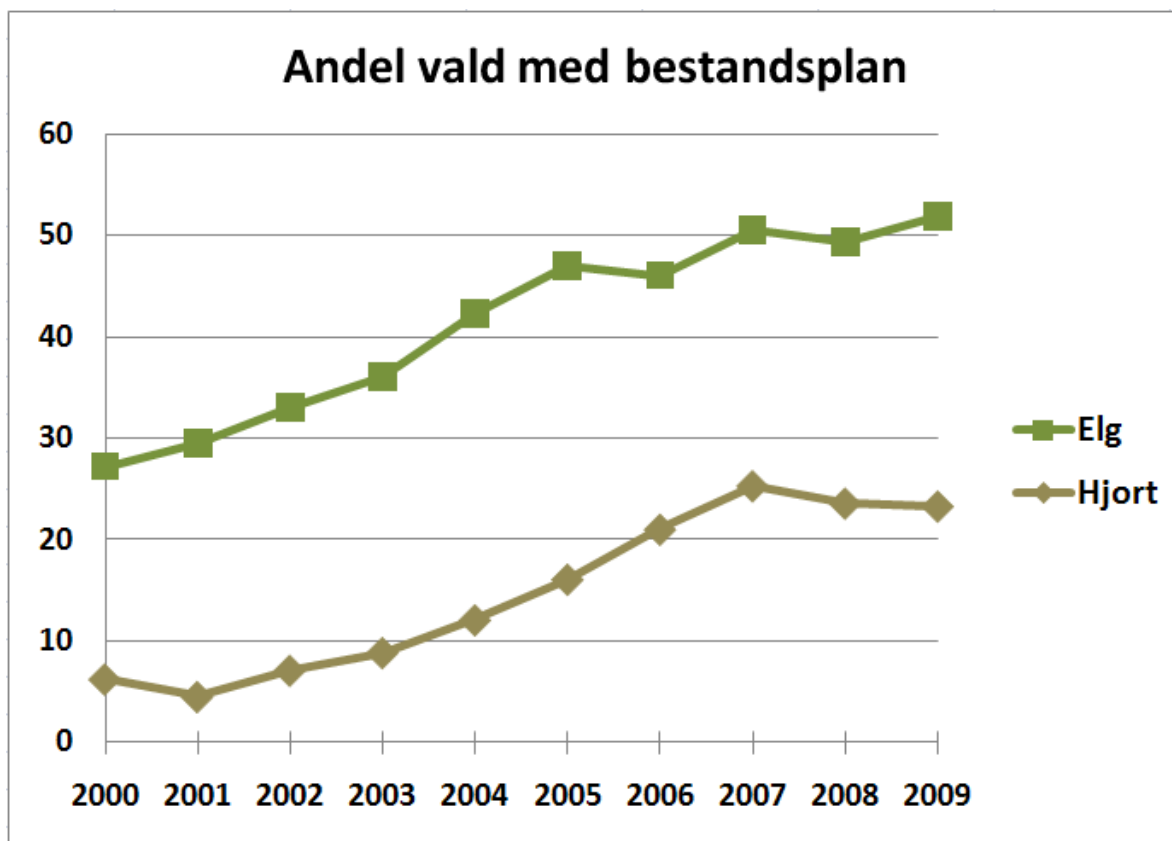
Kommunene – bruk av HVR

- Sikker lagring av data!
- Tilgjengeliggjøring av data for andre nivå
- Elektronisk rapportering til SSB
  - Tildelt og felt hjortevilt (frist: 30 dager etter jaktslutt)
  - Fallvilt (frist: 1. mai)
- Uttak av rapporter:
  - Utvalgte tabeller/ grafer, samt eksport til Excel
  - Fellingsavgiftsgrunnlag
- Utskriftsmuligheter:
  - Fellingstillatelser.
  - Skjema sett elg/sett hjort (også åpent for jegere).

Rettighetshaverne – bruk av HVR

- Stadig større andel av fellingstillatelsene gis som bestandsplan.
- Må ha tilgang til alle relevante dataserier.
- Forutsetning for delaktighet!

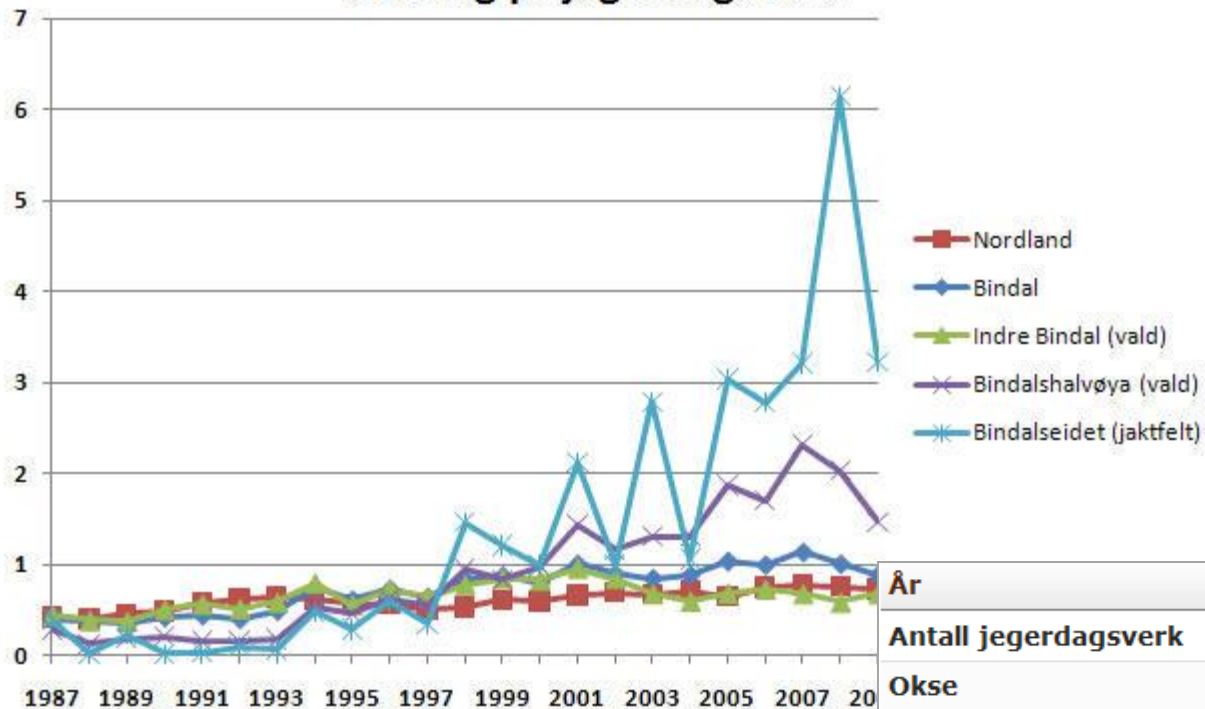

Jegerne – bruk av HVR

- Forutsetning for å nå vedtatte bestandsmål.
- De fleste jakter fordi de trives med det.
- Mål som gir lavere trivsel → vanskelig å gjennomføre.
- Vanlige ønsker blant jegere:
  - Mange skuddsjanser (stor bestand).
  - Store trofeer (høyt jaktrykk på hanndyr).
- Må påvirke og endre jegernes holdninger.
- Hjorteviltregisteret – arena for kunnskapsformidling!

Bruk av data på ulike nivå

Sett elg pr jegerdagsverk

År	2009	2008	2007
Antall jegerdagsverk	92	90	146
Okse	82	94	116
Ku uten kalv	22	126	38
Ku med en kalv	39	57	67
Ku med to kalver	33	68	47
Alle kalver	108	193	161
Ukjent	13	15	40
Sum	297	553	469

Kvalitetssikring av data – hvilket nivå?

- ”Ansvaret for god kvalitetssikring ligger hos kommunene og villreinnemndene med bistand fra fylkesmannen/fylkeskommunen i hvert fylke.”
- Ønskelig at Naturdata bidrar for å avdekke feil?
  - Enkle rutiner for å finne mistenkelige tall.
  - Forutsetning: data lagt inn på riktig nivå (jaktfelt).
  - Ansvaret for retting *må* ligge hos kommunen.
- Bruk av registeret innebærer ansvar!

Utvikling av registeret

- Desember 2009: Nytt design.
- I løpet av 2010: Ny databasestruktur.
- Grunnlag for videre utvikling av:
  - Flere rapporter
  - Mer effektive løsninger
  - Nye dataserier
    - Vårtelling hjort, beitetaksering, tiltak mot påkjørsler?

- Brukerstøtte
  - support@naturdata.no
  - Tlf: 74 33 53 10

Spørsmål?